

Atsakingoms institucijoms nuolat vykdamas kas savaitę ekstremaliosios situacijos metu taikomų apribojimų laikymosi kontrolę, ryškėja tendencija, jog pažeidimų mažėja. Tam, tikėtina, įtakos turi laisvesni ribojimai, iš karantino perėjus į ekstremalią situaciją, ir visuomenės prisitaikymas prie vadinamosios „naujosios realybės“. Nepaisantiesiems operacijų vadovo sprendimų gali grėsti bauda nuo 1500 iki 6000 eurų.

Kaip rodo iš tikrinančių institucijų gauti duomenys, tarp populiariausių – kaukių dėvėjimo pažeidimai, nors tai – viena prieinamiausių apsaugos priemonių. Remdamiesi tuo primename, kad atsižvelgiant į naujos viruso atmainos Delta spartų plitimą Lietuvoje, taip pat lėtėjančius vakcinavimo tempus, vėl didėjančią sergamumą ir siekiant užtikrinti COVID-19 ligos plitimo prevenciją, privalu uždaroje viešose vietose (bankuose, vaistinėse, parduotuvėse, kino teatruose, viešajame transporte ir kt.) vyresniems nei 6 metų amžiaus asmenims dėvėti kaukes. Jos neprivalomos atvirose viešose vietose, jei laikomasi saugaus atstumo nuo kitų žmonių.

Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui apie ekstremaliosios situacijos metu taikomų apribojimų laikymosi kontrolę praėjusią savaitę pateikė 59 savivaldybės. Praėjusio penktadienio, rugpjūčio 6 d., duomenimis, per savaitę buvo atlikti 1786 viešojo transporto patikrinimų ir rasti 43 pažeidimai. Visgi, numatyti tendencijas šioje srityje sudėtinga – kiekvienos savaitės pažeidimų skaičius kinta, kartais net dvigubai – tai į vieną, tai į kitą pusę.

Pastarąsias dvi savaites nemažas dėmesys skirtas prekybos vietoms. Džiugu, kad iš 843 prekybos vietų patikrų rasti 3 pažeidimai. O patikrinus 148 būriavimosi atvejus, rasti 7 pažeidimai.

Vis dar išlieka aktualus kaukių dėvėjimas, tačiau praėjusią savaitę savivaldybių tikrintojai nustatė rekordiškai mažą pažeidimų skaičių – vos du, kai prieš tai fiksuota dešimtimis ar net daugiau nei šimtas pažeidimų per savaitę.

Esama ir gerų žinių. Pažeidimų nerasta patikrintuose 30 renginių. Panašu, kad tiek visuomenė, tiek renginių organizatoriai atsakingai laikosi numatytos tvarkos.

Pažeidimų praėjusią savaitę nerasta ir savivaldybių tikrintojų aplankytoje 1021 įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje.

Vertinant asmenų, kuriems skirta izoliacija, kontrolę 59-iose duomenis pateikusiose savivaldybėse, matyti, kad buvo patikrinti 1026 iš užsienio šalių grįžę ar atvykę asmenys, 216 iš jų atvyko iš šalių, paveiktų mutavusio viruso. Nustatyta pora pažeidimų dėl izoliacijos taisyklių laikymosi, dėl to surašytas vienas protokolas.

Policijos departamento duomenimis, pareigūnai pažeidimų taip pat nustato vis mažiau. Per savaitę iki praėjusio penktadienio nustatyti 22 kaukių dėvėjimo pažeidimai. Saviizoliacijos ar būriavimosi pažeidimų nenustatyta – ir tai jau trečia tokia „nulinė“ savaitė pagal šiuos rodiklius.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) duomenimis, nei kaukių dėvėjimo, nei būriavimosi pažeidimų nenustatyta.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atliko 138 maitinimo įstaigų patikrinimus, iš kurių 13-oje rado pažeidimų. Pavyzdžiui, neišlaikomas 2 metrų atstumas tarp lankytojų staliukų (6 atvejai), prie įėjimo lankytojams nebuvo pateikta informacija apie asmens higienos laikymosi būtinybę ir/ ar privalomą kaukių dėvėjimą (5 atvejai), darbuotojai nepateikė informacijos apie sveikatos patikrinimą (1 atvejis), nebuvo sudarytos sąlygos darbuotojų kūno temperatūrai matuoti (2 atvejais), nereguliuojami lankytojų srautai (6 atvejai), darbuotojai nedėvi kaukių (3 atvejai).

Taip pat aplankytos 59 prekybos maistu įmonės, kuriose nustatyti 2 pažeidimai, kuomet prekybininkas neturėjo autorizuotos dezinfekcinės priemonės.

Atlikus prekybos subjektų, viešojo maitinimo įmonių bei gamybos subjektų patikrinimus praėjusią savaitę buvo pradėti 2 administracinių nusižengimų tyrimai ir surašyti 3 administracinių nusižengimų protokolai už ekstremalios situacijos sąlygų nesilaikymą.

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras (NVSC) taip pat vykdė ekstremaliosios situacijos sąlygų laikymosi kontrolę. Patikrinus 151 ūkio subjektus, rasti 4, kurie pažeidė numatytąsias sąlygas.

Įvertinus 74 mažmeninės prekybos, 17 asmens sveikatos priežiūros ir socialinės globos ir rūpybos įstaigų bei 13 ugdymo įstaigų ir neformaliojo švietimą vykdančių organizacijų veiklą, pažeidimų nerasta.

Patikrinus 18 grožio, sporto klubų, baseinų ir apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių, nustatytas vienintelis pažeidimas, kai apgyvendinant buvo neužtikrinama, kad uždarose erdvėse paslaugų gavėjai dėvėtų nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones.

Vienas pažeidimas rastas ir krovinių tarptautinio vežimo įmonėje, kai netikrinami iš tarptautinių reisų grįžusių darbuotojų elektroninių anketų užpildymo faktas. Be šios įmonės, iš viso praėjusią savaitę buvo patikrintos dar 7 viešojo transporto ir keleivių vežimo įmonės, viešojo administravimo subjektai – čia pažeidimų rasta nebuvo.

NVSC tikrino ir renginius, kuriems priskiriami ir kino teatrų veikla. Patikrintas 21 toks atvejis: 5 kultūros renginiai atvirose erdvėse, kur užfiksuotas 1 renginys su pažeidimais dėl žiūrovų registracijos, nesudarytos sąlygos rankų dezinfekcijai ir kt., 11 kultūros renginių uždaroje erdvėje, kur nustatytas 1 renginys su pažeidimais dėl srautų valdymo, dezinfekcijos priemonių netinkamumo, 5 kino teatrai ar kultūros centrai kino seansų metu, kuriuose pažeidimų nerasta.

Taip pat NVSC vykdo tikrinimus dėl privalomo periodinio darbuotojų testavimo. Atlikus 138 įmonių, įstaigų ar organizacijų patikras pažeidimų nenustatyta.

Atkreipiame dėmesį, kad periodinis sveikatos tikrinamasis neapsaugo nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos). Tuo tarpu COVID-19 vakcinos efektyviai apsaugo asmenis nuo sunkių ligos formų, o daugumą pasiskiepijusiųjų – nuo užsikrėtimo. Lietuvoje naudojamos vakcinos yra saugios ir efektyvios.

SAM Spaudos tarnyba

